

MURALLES DE GIRONA

Els antecedents històrics de la muralla de Girona que abasta uns 3 quilòmetres, revelen la seva llarga i complexa evolució al llarg dels segles. La primera muralla de Girona va ser bastida al segle I aC, entre l'any 70 i el 80, per defensar la ciutat que havia estat creada, durant les guerres sertorianes, que enfrontaren els òptims i els populars. Els darrers treballs arqueològics efectuats a l'oppidum de Sant Julià de Ramis, mostren que la primitiva població de Gerunda procedia d'aquest establiment, i va ser traslladat per habitar la nova plaça forta que controlava el camí nord-sud que comunicava Hispània amb les Gàl·lies i, més enllà, amb Roma, la Via Heraclea, més tard la Via Augusta, decisió que havia pres Pompeu Magne o algun legat seu.

L'indret escollit era estratègicament eficient: la via nord-sud, en un dels punts més estrets, circulava pels contraforts de les Gavarres; els camins de l'est i l'oest, difícils, i al nord, com un fossat natural, el riu Galligants.

El traçat de les defenses responia a les característiques orogràfiques de l'indret, i aquestes determinaren la forma aproximadament triangular del conjunt, amb un desnivell màxim de més de 60 metres entre la cota més alta, a la Torre Gironella, i la més baixa al carrer Ballesteries. Aquesta planta inicial triangular no va quedar desdibuixada per les posteriors ampliacions i reformes.

El vèrtex superior del triangle que formava la defensa de la ciutat estava situat a la torre quadrada de la Torre Gironella; les restes actualment visibles són d'època posterior, baix-imperial, però el basament de blocs poligonals pertanyen a aquest primer moment constructiu. Des d'aquest indret, més amunt de la torre del Telègraf, dins l'actual recinte de la Torre Gironella, la muralla descendeix cap al pati de les Àligues. En un primer tram només és visible en alguns fonaments fins a arribar a l'esmentat pati de les Àligues, on s'aprecien, sobreposats, els testimonis de les tres grans fases constructives del mur defensiu: blocs de pedra nummulítica a la base, damunt els quals es troben disposats els carreus sorrencs de la muralla baix-imperial, i per damunt d'ells les pedres medievals.

La tècnica utilitzada en aquest tram és la coneguda com a opus poligonal o siliceum: blocs tallats a la pedra nummulítica del mateix terreny, amb poca precisió, utilitzada sovint a les colònies romanes. El traçat segueix per la Plaça de Sant Domènec i, a través de les cases que hi ha situades entre aquesta plaça i el carrer de l'Escola Pia, segueix el pati de l'antic col·legi dels Maristes, en el mateix carrer, i baixa fins a la placeta del Correu Vell, a l'inici del carrer de la Força, on s'obria la porta meridional de la ciutat, ubicada damunt mateix de la Via Augusta.

A partir d'aquest punt, el traçat girava amb direcció nord, a tocar el penya-segat davant l'Onyar, element geogràfic que constituïa una defensa natural considerable, per l'interior de les actuals cases del carrer Ballesteries, fins al final del carrer, a l'inici de la pujada de Sant Feliu. En aquest indret s'aprecia l'existència de blocs quadrangulars, i la boca d'una claveguera romana que abocava al riu.

Al davant de l'església de Sant Feliu la muralla, amb un angle de 90 graus puja altra vegada cap al vèrtex inicial, després d'enllaçar amb la porta nord, a l'actual portal de Sobreportes. A partir d'aquest punt la muralla republicana seguia la paret nord de la nau central de la Catedral, des d'on seguia cap a la part alta, més amunt del portal de Sant Cristòfol, fins a la Torre Gironella.

Si bé, a l'oest, la muralla no presentava cap porta que s'hagi pogut identificar com tal, la de l'est es devia trobar als actuals jardins dels Alemanys, porta que durant l'alt Imperi va ser monumentalitzada en commemoració d'algun fet important, que s'apunta podria ser l'obtenció de la ciutadania llatina en l'estada que l'emperador Octavi August va fer a la ciutat de Tàrraco el 26-25 aC, o bé en la vista que posteriorment va fer el 15 aC a la Hispània Citerior.

Durant l'època carolíngia, els segles IX i X, es van realitzar grans reformes a la muralla de Girona, ja que la ciutat era un punt estratègic a la frontera entre l'imperi carolingi i els territoris àrabs. El segle XIV va veure l'aparició de la muralla medieval de Girona, que incloïa la consolidació de la Força Vella i la construcció de noves defenses per protegir la població que s'havia establert als seus voltants.

Avui en dia, les muralles de Girona es mantenen com a testimonis silencis de la història agitada de la ciutat, oferint una experiència única per als visitants interessats en l'art i la història. Amb quatre punts d'accés i reconeixement legal com a bé d'interès cultural i nacional, les muralles de Girona ofereixen una oportunitat fascinant per explorar el passat de la ciutat amb unes vistes panoràmiques impressionants.

- Imatges:

- Enllaços:

<https://gironatour.com/girona/girona-judia/muralla-girona>

<https://www.academia.edu/>

<https://drive.google.com/file/d/1sLDsm0MK48LcE9QxpiKiH6eunNCJrjdn/view?usp=sharing>

<https://www.rutasconhistoria.es/loc/muralla-de-gerona>

https://www.pedresdegirona.com/muralles_0_1.htm

<https://saposyprincesas.elmundo.es/actividades-ninos/girona/cultura/monumentos/muralla-romana-de-girona/>

<https://www.instagram.com/explore/locations/1435677619829692/muralles-de-girona/?next=%2Fhostatil%2Ffeed%2F&hl=es>

<https://www.youtube.com/watch?v=SYzbii9LgM>

https://www.youtube.com/watch?v=XPBAxxTv_vk